

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

Az ítéltábla a dr. D. Magyar László ügyvéd által képviselt **II.r. felperesnek** a dr. Csécsy Róbert ügyvéd által képviselt **"A" I.r.**, dr. Petkes Emőke ügyvéd által képviselt **II.r.** és dr. Baski Ágnes ügyvéd által képviselt **"B" Kft. III.r. alperesek** ellen szerződés érvénytelenségének megállapítása iránt indított perében a Veszprém Megyei Bíróság 2007. január 25. napján kelt 1.P.21.535/2006/7. számú ítéletével szemben a II.r. felperes által 10. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

ítéletet:

Az ítéltábla a megyei bíróság ítéletét helybenhagyja.

Köteles a II.r. felperes 15 napon belül megfizetni az I. és II.r. alpereseknek személyenként 12.000,- (Tizenkettőezer) Ft, a III.r. alperesnek pedig 24.000,- (Huszonnégyezer) Ft másodfokú perköltséget, viselje továbbá a fellebbezéssel felmerült költségeit.

Ez ellen az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s :

A megyei bíróság a fellebbezéssel támadott ítéletében a II.r. felperes keresetét elutasította és kötelezte, hogy fizessen meg 15 napon belül az I., II. és III.r. alpereseknek személyenként 21.000.- Ft perköltséget.

Ítélete indokolásában megállapította, hogy a II.r. felperest, VI.rendű felperes és **"C"** alapították, majd a közöttük kialakult konfliktus miatt **"C"** új céget hozott létre, mely előbb **"D"** Kft., majd **"B"** Kft. néven működött. Mindkét cég üdítőital-gyártással foglalkozik.

Az I.r. alperes az 1994. október 24-én kötött szerződéssel a **"D"** márkanév használatát - melynek védjegykénti lajstromozása az I.r. alperes javára folyamatban volt - a II.r. alperesnek engedte át. Az 1999. szeptember 28-án kötött szerződéssel a II.r. alperes a III.r. alperesnek engedte át ideiglenesen a védjegy használatát.

1999. december 30-án a II. és III.r. alperesek adásvételi szerződést kötöttek a védjegylajstromban szám alatt bejegyzett **"D"** szóvédjegyre. A szerződésben a II.r. alperes a szerződéskötési jogosultságát az 1994. október 24-én az I.r. alperessel megkötött szerződés 8. pontjára vezette vissza.

A bíróság megállapítása szerint a II.r. felperes 1994. áprilisától **"D"** néven forgalmazza az általa előállított szörpöket. 1997-ben a **"D"** márkanév, mint szóvédjegy, 1998-ban pedig a **"D"** ábrás védjegy tekintetében kezdeményezett védjegyjogi eljárást a MSzH előtt.

Az ítéleti tényállás szerint a MSzH a **"D"** szóvédjegyet 1996. december 3-án kelt határozatával ... sorszámon vette védjegylajstromba azzal, hogy jogosultja I.r. alperes. 2000. február 25-én kelt M..... számú határozatával tudomásul vette, hogy a védjegy jogosult a jogutódlás következtében a **"D"** Kft., majd 2000. szeptember 25-én számú határozatával tudomásul vette, hogy a ... (helyesen ...) lajstromszámú **"D"** szóvédjegy védjegyjogosultja az **"B"** Kft.

A III.r. alperes 2002. május 27-én a Fővárosi Bíróság előtt keresetet terjesztett elő védjegybitorlásra hivatkozással, kifogásolva, hogy a II.r. felperes és VI.rendű felperes írásbeli felszólítás ellenére **"D"** elnevezéssel folyamatosan értékesít szörpöt és gyümölcslevet, a **"D"** és a **"D"** nevek összetéveszthetőségig hasonlóak egymáshoz. Az elsőfokú bíróság megállapítása szerint a védjegybitorlás miatt indult eljárás a Fővárosi Bíróság előtt még nem fejeződött be.

A bíróság ítélete jogi indokolásában a Ptk.234.§-ának /1/ bekezdésében foglaltakkal kapcsolatosan kifejtette, hogy a semmis szerződés érvénytelenségére - ha törvény kivételt nem tesz - bárki határidő nélkül hivatkozhat. Nem hagyható figyelmen kívül az a rendelkezés, mely szerint a semmisség megállapításához külön eljárásra nincs szükség. Ebből következik, hogy a semmisség jogkövetkezményeit bármely bíróságnak és hatóságnak hivatalból, külön kérelem nélkül le kell vonnia. A Ptk.234.§. /1/ bekezdésében a jogalkotó nem korlátozás nélküli, általános perindítási jogosultságot kívánt biztosítani, csupán a semmisségre való hivatkozás lehetőségét fogalmazta meg. Az érdekvédelmet megfelelően szolgálja a semmisség hivatalból történő vizsgálatára, és fennállása esetén a jogkövetkezmények levonására irányuló kötelezettség. A semmisségre abban az eljárásban kell és lehet hivatkozni, ahol felmerül a semmisség jogkövetkezményeinek levonása, külön megállapítási kereset előterjesztésének feltételei nem állnak fenn. Utalt a BH.1985/195. és a BH.1991/107. számú eseti döntésekre.

Kiemelte, hogy a megállapítási kereset előterjesztésének Pp.123.§-ában foglalt feltételei nem állnak fenn, a II.r. felperes a védjegybitorlás miatt indított perben, mint alperes védekezhet azzal, hogy a **"B"** ... Kft-t nem illeti meg a **"D"** védjegy használatának joga, de nincs lehetősége a szerződések semmisségére irányuló megállapítási kereset külön perben való előterjesztésére.

A II.r. felperes módosított fellebbezésében elsődlegesen az ítélet megváltoztatását, a perbeli szerződések semmisségének megállapítását kérte. Megítélése szerint a bíróság határozata téves jogértelmezésen alapszik és a releváns tényeket a bíróság nem vette figyelembe. A Ptk.234.§. /1/ bekezdésében foglaltakat indokolatlanul szűkítve értelmezte, a felperesi jogi érdekeltséget alátámasztó adatokat, körülményeket nem értékelte kellő súllyal. Figyelmen kívül hagyta, hogy több olyan eljárás is folyamatban van, melyre lényegi kihatással van annak az eldöntése, hogy a III.r. alperest megilleti-e a **"D"** szóvédjegyhez kapcsolódó oltalom. Ilyen eljárás a Fővárosi Bíróság előtt a III.r. alperes által indított védjegybitorlás megállapítása iránti per, de ilyen eljárás a MSzH előtt a **"D"** ábrás védjegy bejegyzésére irányuló eljárás. A felperesnek tehát jól meghatározható, indokolható és méltányolható jogi

érdekében áll a szerződések érvénytelenségének megállapítását kérni. Ezáltal megszűnik az a jogalap, amelyre a III.r. alperes a Fővárosi Bíróság előtti keresetét alapította, másrészt megnyílik II.r. felperes előtt a kérelmezett védjegyoltalom megadásához vezető út. Nemcsak az a célja a felperesi keresetnek, hogy a védjegybitorlással kapcsolatos perben megfelelően védekezhessen, hanem az, hogy a jövőben ő maga kérhessen védjegyoltalomban megtestesülő jogi védelmet.

A fellebbezési eljárásban tett nyilatkozata szerint a perben támadott szerződések érvénytelenségének megállapítása és az eredeti állapot visszaállítása folytán a védjegy jogosultjává ismét az I.r. alperes válik, a védjegy a felszámolási eljárás során értékesítésre kerül, annak megvásárlására a II.r. felperesnek megnyílik a lehetősége.

A kiegészítésként csatolt okiratokra hivatkozással előadta, hogy a Kiskunhalasi Városi Bíróság 4.P.20.116/2007/15. számú ítéletének indokolásában foglaltak szerint a szerződések 2000. januárjában keletkeztek, vissza lettek dátumozva, valótlan tartalmúak. Az elérendő cél az oltalom használat hiánya miatti megszűnéstől való megóvása, a Cstv. szigorúbb értékesítési szabályainak kijátszása, a felperes, mint versenytárs lehetőségeinek korlátozása. A szerződések a Ptk.200.§. /2/, az 1997. évi XI. törvény 23.§. /2/ és a 19.§. /1/ bekezdésében foglaltakon túl az 1996. évi LVII. tv. (Tpvt.) 2. és 6. §-aiban írtak alapján is semmisek, hiszen a III.r. alperes a felperesi áruhoz összetévesztésig hasonló megjelölés, elnevezés, címke használatával a II.r. felperes érdekeit sértő tisztességtelen gazdasági tevékenységet valósított meg.

Másodlagosan fellebbezésében az ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új tárgyalásra és újabb határozat hozatalára utasítását kérte. Sérelmezte az eljáró bíróságnak az eljárás lefolytatása terén való késlekedését, kifogásolta, hogy a megyei bíróság még mindig nem hozott a kereseti kérelem érdemét elbíráló döntést, a felperes pedig nem került abba a helyzetbe, hogy bizonyíthassa a semmisséget, bizonyítási indítványait nem teljesítették.

Kiemelte, hogy az elsőfokú bíróság figyelmen kívül hagyta a Veszprém Megyei Bíróság a 2.Pf.20.460/2005/2. számú végzésében foglaltakat, mely szerint „II.r. felperes jogi érdekeltségére hivatkozással szerződés érvénytelenségének megállapítása iránt pert indíthatott.”

A megyei bíróság a soron kívüli eljárás elrendelésének ellenére jelentős időbeli késedelemmel hozta meg döntését. A felperes erre tekintettel indítványozta, hogy az ítéletábra az új eljárást a megyei bíróság másik tanácsa által rendelje el lefolytatni.

Az alperesek fellebbezési ellenkérelmükben az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérték. A III.r. alperes kiemelte, hogy az elsőfokú bíróság helyesen jutott arra a megállapításra, hogy a II.r. felperest a perbeli szerződések tekintetében a semmisség megállapítása iránti keresetindítási jogosultság nem illeti meg. A II.r. felperes jogaira és érdekeire csupán egyetlen körülmény lehet kihatással, mégpedig az, hogy a "D" védjegy létezik-e, avagy a használat hiánya miatt megszűnt.

A II.r. felperes fellebbezése az alábbiak szerint alaptalan.

Az elsőfokú bíróság a per eldöntéséhez szükséges körben lefolytatta az eljárást. A beszerzett peradatok megfelelő mérlegelésével helyes tényállást állapított meg, melyet - a II.r. felperes

által a másodfokú eljárásban szolgáltatott peradatokra figyelemmel - az ítéletábra csupán az alábbiakkal egészít ki.

A II.r. felperes által a **"D"** védjegy használat hiánya miatti megszűnésének megállapítása iránt előterjesztett kérelmet a MSzH 2001. 05.11-én kelt határozatával elutasította, a határozatot azonban a Fővárosi Bíróság a 2008. január 16. napján kelt 1.Pk.22.360/2007/7. számú végzésével hatályon kívül helyezte és a hivatalt új eljárásra utasította.

A II.r. felperes által a **"D"** ábrás védjegy lajstromozása iránti eljárást a MSzH a fentebb megjelölt - használat hiánya miatti megszűnés megállapítása iránti - eljárás befejezéséig felfüggesztette, ugyanakkor a **"D"** csomagolási védjegy bejegyzése iránti kérelmet elutasította, a határozat megváltoztatása iránt II.r. felperes által benyújtott kérelmet a Fővárosi Bíróság 3.Pk.20.507/2006/3. számú végzésével elutasította, a végzést a Fővárosi Ítéletábra 8.Pkf.26.623/2006/3. számú végzésével helybenhagyta. A Legfelsőbb Bíróság a végzést a felülvizsgálati eljárás során meghozott Pfv.IV.21.245/2007/5. számú végzésével hatályában fenntartotta.

Az elsőfokú bíróság döntése érdemben az alábbiak szerint helytálló.

Az elsőfokú bíróság megfelelően foglalt állást akkor, mikor kifejtette, hogy a Ptk. 234. §. (1) bekezdésében foglalt rendelkezés nem biztosít a szerződések semmisségének megállapítására irányuló korlátozás nélküli általános perindítási jogosultságot. Téves azonban az elsőfokú ítéletben kifejtett azon álláspont, hogy a II.r. felperes a védjegybitorlás iránt indított perben, mint alperes, a szerződések érvénytelenségére hivatkozással - ezen keresztül azzal, hogy az ... Kft-t nem illeti meg a **"D"** védjegy használatának a joga - védekezhet. Ebben az eljárásban ugyanis az I. és II.r. alperes félként nem szerepel, a szerződések érvénytelenségének elbírálására ugyanakkor csak a szerződő felek mindegyikének perbenállása mellett van lehetőség.

Mindemellett is megállapítható, hogy a II.r. felperesnek a szerződések érvénytelenségének megállapítása iránti kereseti kérelme tekintetében hiányzik a perbeli legitimációja. Egységes ugyanis a bírói joggyakorlat abban, hogy a szerződést kötő feleken kívül a Ptk. 234. §. (1) bekezdésében foglaltak mellett is csupán az jogosult semmisségi kereset előterjesztésére, akit erre jogszabály jogosít fel, vagy akinek az érvénytelenség megállapításához, jogkövetkezményeinek levonásához közvetlen, egyenes jogi érdeke fűződik, tehát ennek folytán közvetlenül joga nyílik meg, vagy tehát, szerződéses kötelezettségtől szabadul. A II.r. felperes által felhozottak azonban ilyen közvetlen jogi érdek alátámasztására nem alkalmasak.

A II.r. felperes a szerződések érvénytelenségének megállapítása folytán nem válna a **"D"** védjegy jogosultjává, tulajdonosává, illetőleg használójává és tehát sem szabadulna.

A II.r. felperes abban jelölte meg jogi érdekét, hogy a szerződés érvénytelenségének megállapítása a vele szemben védjegybitorlás megállapítása iránt indított perben eredményes védekezési lehetőséget szolgáltatna, emellett a védjegyjogosultság ismét az eredeti jogosulté, az I.r. alperesé lenne, akitől a felszámolási eljárás során megfelelő körülmények mellett a II.r. felperes megvásárolhatná, továbbá a szerződések érvénytelenségének megállapítása a szabadalmi hivatal előtt kezdeményezett és jelenleg is folyamatban lévő eljárásokban elősegítené, hogy a II.r. felperes a **"D"** védjegyre védjegyoltalmat nyerjen el.

A fentiek körében az ítélet tábla az alábbiakra mutat rá.

A védjegylajstrom közhiteles nyilvántartás, a védjegyjogosultság pedig, mint a szellemi tulajdon jog egyik válfaja, abszolút szerkezetű jog.

A bejegyzett védjegyoltalom jogosultjának személyét kívülálló harmadik személy nem teheti vitássá, csupán az oltalom megszűnését eredményező - az 1997. évi XI. törvény 30. §-ában foglaltak eljárások, köztük a használat hiánya miatti megszűnés megállapítása iránti - eljárás megindítására, vagy az oltalom jogosulti pozíciójának megszerzését közvetlenül eredményező igényérvényesítésre lehet mód. A jogosultság megszerzését azonban csak a szerződő fél tekintetében eredményezi a védjegyoltalom átruházására irányuló szerződés érvénytelensége. A II.r. felperes, mint nem szerződő fél e tekintetben közvetlen anyagi-jogi érdekeltséggel nem rendelkezik.

A védjegybitorlás megállapítása iránt a védjegy jogosultja által indított perben - az ingatlan-nyilvántartásba bejegyzett tulajdonos által birtokháborítás megállapítása iránt indított perhez hasonlóan - az alperes nem hivatkozhat eredménnyel arra, hogy a felperes jogosulti pozíciója nem legitim. A II.r. felperes védjegybitorlással kapcsolatos jogi érdekre való hivatkozása tehát nem alkalmas az - önmagában csupán a jogosult személyét, nem pedig az oltalom fennálltát befolyásolni képes - érvénytelenségi per megindításához megkívánt közvetlen jogi érdek alátámasztására.

Szintén nem teremt közvetlen jogi érdeket a **"D"** védjegynek az I.r. alperes felszámolása során való megvásárlása iránti lehetőségre vonatkozó felperesi hivatkozás. Amennyiben ugyanis a védjegyoltalom jogosulti pozíciójába ismét az I.r. alperes kerülne, ennek nem lenne közvetlen következménye a védjegyjogosultság II.r. felperes általi megszerzése, csupán távoli, közvetett, feltételek sorozatától függő és bizonytalan lehetőséget teremtene a védjegy megszerzésére.

A **"D"** ábrás védjegy lajstromozása iránti felperesi igényre nem a **"D"** védjegy jogosultjának személye, hanem a védjegyoltalom fennállása, vagy megszűnésének megállapítása lehet kihatással. A szerződések érvénytelenségének esetleges megállapítása azonban önmagában ilyen következményt nem vonna maga után. Az 1997. évi XI. törvény 18. §-ában, 30. §. d.) pontjában és 34. §-ában foglalt rendelkezések szerint azonban a **"D"** védjegy használatának hiánya miatti megszűnés megállapítása iránti kérelem elbírálása során nem a védjegyoltalom átruházására irányuló szerződések léte, hanem a védjegy használatának ténye képezi a vizsgálat tárgyát.

A fentiek szerint a hivatkozott eljárások sem teremtenek megfelelő, közvetlen jogi érdeket II.r. felperes számára az érvénytelenség megállapítására irányuló per megindításához.

A fentiekre tekintettel a bíróságnak nem volt lehetősége a II.r. alperes által hivatkozott érvénytelenségi okokat érdemben megvizsgálni és elbírálni.

Az elsőfokú eljárás elhúzódásával kapcsolatos fellebbezési hivatkozás nem helytálló, a kifejtettekre tekintettel a megyei bíróság nem sértett eljárási jogszabályt, amikor a szerződések érvénytelenségét alátámasztani hivatott hivatkozásokat és bizonyítékokat érdemben nem vizsgálta.

A Legfelsőbb Bíróságnak az eljárásra a Veszprém Megyei Bíróságot kijelölő végzése 2006. 11. 23-án érkezett a bírósághoz, az elsőfokú bíróság 2007. január 25-én ítéletet hozott, így a bíróság késedelmére irányuló fellebbezési hivatkozása sem alapos. Rámutat ugyanakkor az

ítélőtábla arra, hogy ez a kifogás csupán a Pp. 114/A és 114/B §-ában foglalt eljárás megindítása körében képezhetne volna a vizsgálat tárgyát, az ítélet hatályon kívül helyezésének alapjául nem szolgálhatna.

Az ítéletábla fentebb kifejtettekre tekintettel a megyei bíróság érdemben helyes ítéletét a Pp. 253. §. (2) bekezdés első fordulata alapján helybenhagyta, az eredménytelenül fellebbező II.r. felperest pedig a Pp. 78. §. (1) bekezdésére figyelemmel kötelezte a fellebbezéssel felmerült költségeinek viselésére, továbbá a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. §. (3) és (5) és (6) bekezdése szerint megállapított - a ténylegesen elvégzett ügyvédi tevékenységgel arányos, az ÁFA-t is magában foglaló - ügyvédi munkadíjból álló másodfokú perköltség alpereseknek való megfizetésére.

Győr, 2008. március 12. napján

Dr. Zámbó Tamás sk.
a tanács elnöke

. Maurer Ádám sk.. Ferenczy Tamás sk.
előadó bíró bíró

A kiadmány hitelül:
Kiadó: